

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
Pe străinătate 300 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava Mică sub Nr. 3-1938.

Proprietar: Mitropolia Română Unită din Blaș
Intemeietori: † Al. Lupșanu-Melln și Iuliu Maior
Director, IULIU MAIOR Redactor, SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

In pragul iernii

Vremea s'a răcit binisor. După o toamnă incesoșată și înlăcrimată de ploa, frigul tot mai ascușit și brumele groase vestesc apropierea iernii. Pe la munte a și început să ningă și munșii apar învăluiți în albul zăpezilor.

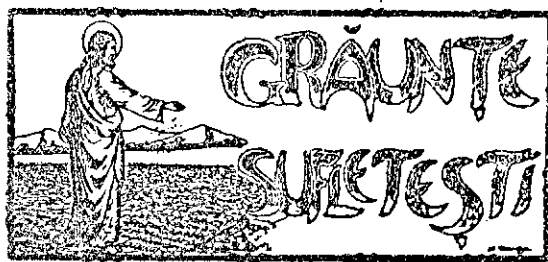
Odată cu iarna se va așesa și liniștea peste satele noastre. Vântul rășbolului din țări streine va pătrunde tot mai puțin. Se vor mai auzi așa vorbe, purtate pe la căci și șezători.

Vremea care ne mai rămâne însă până ce îngheșul și iarna se vor așeza pe pământ, să căuțăm s'o folosim cât mai bine. Mai ales să nu uităm să urmăim întru toate sfaturile și îndemăurile venite de sus, de la cel mai mari.

La câmp muncile sunt pe sfârșite. Se mai fac ultimele arături și însămânșări de toamnă. Să căuțăm ca să nu rămând nici o palmă din pământul nostru nearată și nelucrată. Anul care va veni, trebuie să fie tot așa de bogat ca și anul acesta. Este pentru aceasta și lege care ne aștepte s'o facem, dacă nu vrem de bună voie. Noi însă nu numai pentru lege trebuie s'o facem, ci dintr'un gând mai înalt, pentru întărirea țării. Vremurile pe cari le trăim acum sunt grele și întunecate. Nu aduce anul ce poate aduce ceșul. Acuma suntem în pace și liniște și să dea Dumnezeu ca și primăvara care vine să ne găsească tot în pace. Trebuie să fim însă bine pregătiți și să avem de toate. Așa nu putem fi, decât muncind bine fiecare bucată de pământ. Nu trebuie să se mai întâlnească la noi coaste și locuri pustii, pline de buruieni și spini.

Și mai este ceva la care trebuie să ne gândim acum la apropierea iernii. O parte din plugari au fost concentrași. Familiile lor luptă cu mai multe greutăți decât aișii. Din multe părți a plecat stălpul casei și pospădăria lui se răvășește. Cei rămași acasă să se îngrijescă pe cât pot și să-i ajute și pe aceștia. Guvernul nu le poate face pe toate. E de datoria noastră a tuturor s'o facem. Este pentru aceasta poate și lege. Nu legea trebuie să ne îndemne, ci dragostea de frate și de țară. Cel plecat, este acolo la graniță pentru țara noastră a tuturor și pentru întărirea țării. Mult mai liniștit și mai sigurat se va simți însă el, când va ști, că și acasă, este cine să poarte grijă de ai lui, că ogoarele lui n'au rămas pustii și înțelenite. În fiecare sat se poate face ușor, o clacă din plugu-

rile și cardle celor lăsați liberi, pentru a ara și lucra ogoarele familiilor concentrate. Fiecare poate aduce câteva care de lemne pentru familiile celor concentrași. Toate acestea trebuie făcute cu dragoste și cu tragere de inimă. O cere și legea iubirii lui Cristos, care poruncește să ajutăm pe cei ajunși în necaz și strimtoare.

O poruncă pe care n'o împlinim

»Să iubești pe deaproapele tău ca însuși pe tine!« (Din evanghelia duminicii a 25-a după Rusalii sau a 8-a după Înălțarea sfintei Cruci, Luca 10, 27).

Evanghelia de astăzi ne îndeamnă la iubirea deaproapelei. Minunata pildă a Samariteanului milostiv această iubire a deaproapelei o are în vedere. Chiar de aceea, veniți să înțelegem odată că

porunca iubirii deaproapelei este o poruncă a minții, o poruncă a lui Dumnezeu și o poruncă a vremii.

1. **Insăși mintea sănătoasă ne poruncește să iubim pe deaproapele noastre.**

Toți oamenii suntem doară frați și fii ai aceluiasi Tată. Astfel stând lucrurile, ar fi mare păcăt dacă nu ne-am iubi unii pe alții. E doară ceva îngrozitor să-ți urești pe fratele tău, să nu-l poți suferi, să-i faci rele, ba să-l chiar omori.

Dumnezeu m'a făcut pe mine și pe tine, el mă iubește la fel pe mine, cum te iubește și pe tine. Atunci cum vin eu să te urăsc pe tine, ori tu să mă urăști pe mine? Nu-mi e frică, ori nu-ți e frică, de bătaia lui Dumnezeu? De aceea și zice sf. Ioan evanghelistul în epistola sa catolică întâie: „De va zice cineva, iubesc pe Dumnezeu, însă pe fratele său îl urăște, mincinos este, căci celce nu iubește pe fratele său pe care l-a văzut, — pe Dumnezeu pe care nu l-a văzut, cum poate să-l iubească?“ (4, 20).

Fiind creștini, suntem mădulări ale lui Isus Cristos, deveniți atari prin sfântul

botez, după cum ne spune sf. apostol Pavel la I. Cor. 6, 15. Fiind mădulări a lui Isus Cristos, suntem împreunați și uniți în modul cel mai lăuntric, ceace și tâlcuește sf. apostol Pavel în modul următor: Isus Cristos este capul, noi mădulările. Cine a auzit vreodată, ca mădulările să se urască unul pe altul? Urește oare mâna piciorul, ori piciorul mâna? Dimpotrivă, când piciorul este rănit, cum se pleacă întreg trupul la picior și-i ajută să scape de belea; cum îi vine într'ajutor creerii, urechea, ochiul, nasul, mâinile, pieptul, răsuflarea, căldura inimei, cu un cuvânt tot ce avem! Astfel se iubesc mădulările unul pe altul. Ce răutate este deci, când mădulările trupului lui Cristos se urăsc unii pe alții!

2. **Iubirea deaproapelei este o poruncă dumnezească.**

Încă în legea veche a spus Dumnezeu, în Cartea Ieșirii, 22, 21: »Și pe cel nemernic să nu-l necăjiți, nici să-l asupriți, pentru că și voi ați fost nemernici în pământul Egiptului«. În Cartea Leviților, la 19, 18, zice Domnul: »Și să nu-și izbândească mâna ta și să nu ție mânia asupra fiilor norodului tău și să iubești pe deaproapele tău ca pe tine însuși, eu sunt Domnul tău«. Iară în cartea lui Tovit ni se spune: »Și acuma, fiule, iubește pe frații tăi și nu te trudi cu inima ta de frații tăi și de fiii și de fetele norodului tău«.

Domnul nostru Isus Cristos zice: »Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul; precum v'am iubit eu pe voi să vă iubiți unul pe altul« (Ioan 13, 34). Și mai departe: »Din aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei, de veți avea dragoste între voi« (Ioan 13, 35). Iară, la Matei 25, 40 ne dă, o dovadă și mai mare a serioșității cu care ne poruncise aceasta, zicând: „Adevăr zic vouă, Intrucât ați făcut unuia din acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut«.

Sfinții apostoli continuă a pune tot mai mare pond pe această poruncă, dar mai ales apostolul dragostei, sf. Ioan evanghelistul, care spune în cartea sa catolică întâie, 3, 14: „Noi știm că am trecut din moarte în viață (adecă dela viața păcătoasă la viața darului), pentru că iubim pe frați. Celce nu-l iubește pe frate, pe trece în moarte“. Și mai clar ne-o arată această în aceeași carte la cap. 4, stih 7-8, unde ne spune: »Iubiților, să ne iubim unii pe alții, căci dragostea din Dumnezeu este: și tot celce iubește, din Dumnezeu este născut și cunoaște pe Dumnezeu. Cel

ce nu iubește, nu cunoaște pe Dumnezeu, căci Dumnezeu dragoste este. Iar ca să arate, ce contrazicere este a iubi pe Dumnezeu și a urî pe deaproapele, ne spune, în aceeași epistolă la cap. 4, stih 20—21: »De va zice cineva, iubesc pe Dumnezeu, însă pe fratele său îl urăște, mincinos este; căci cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu pe care nu l-a văzut, cum poate să-l iubească? Și această poruncă o avem dela dânsul, ca acel ce iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său«.

3. Chiar și vremurile de astăzi pretind să ne iubim unii pe alții.

Ori nu vedeți cât de mult se depărtează astăzi oamenii de Dumnezeu, atât cei sus puși, cât și poporul de rând? Urmarea este că oamenii nu se iubesc unii pe alții, bogații nu-i iubesc pe săraci, li țin făcuți din alt aluat decât ei, aproape spurcați. Drept răspuns apoi și săracii li urăsc pe cei bogați și umblă să le facă rele. Din această ură s'a născut mai întâiu socialismul și nihilismul, iar mai nou bolșevismul.

Cum putem împăca mai ușor aceste două clase de oameni? Prin dragoste față de Dumnezeu și prin urmare și prin dragoste față de deaproapele. »Foc am venit să arunc pe pământ (focul dragostei lui Dumnezeu), și ce voiesc decât ca să se aprindă« (Luca 12, 49)? Ia, ajutați-i cu toții, mic și mare, tânăr și bătrân, sărac bogat, să se aprinză și în inimile voastre acest foc al dragostei de Dumnezeu, și prin urmare și al deaproapelui.

Așa au făcut și creștinii cei vechi. Prin ce au atras adică ei pe păgâni la religia creștină? Ni-o spun Faptele Apostolilor: »Și nimeni nu era lipsit între ei, căci toți cari aveau țărini sau căsi, vânzându-le aduceau prețurile celor vândute și le puneau la picioarele apostolilor, și se împărția fieștecui, după cum fieștecare avea lipsă« (4, 34—25). Urmarea a fost că pă-

gânii, văzându-i, spuneau: »Priviți-i, cum se iubesc unii pe alții!«

Prin dragoste frățească vom deschide inimile semenilor noștri, așa cum a deschis o doamnă germană din orașul Heidelberg inima unui om sărac și bolnav. Ea adică obișnuia să ducă zilnic de mâncare unui biet muncitor bolnav care era cunoscut în tot orașul ca cel mai înverșunat și mai mare dușman al bisericii. În zilele dintâi muncitorul nu-și putea închipui ce o fi ajuns-o pe doamna aceasta, de-i aduce, nerugată, atât de regulat de mâncare. După 14 zile însă el a spus: »Văd și eu în sfârșit că tot mai sunt și astăzi suflete bune și curate, iară pe acestea numai biserica noastră catolică le poate produce«. Un preot de seamă spune: »Soarele cald al bunătății topește zăpada și gheața de pe inima omenească; pe urmă vine dalba primăvară, care deschide bobocii rozelor«.

Veniți să ne punem pe lucrul! Veniți să topim și noi zăpada și gheața de pe inimile semenilor noștri, și va răsări și în inimile lor primăvara dragostei față de Dumnezeu, care apoi va deschide și în sufletele lor bobocii faptelor bune.

Părintele Iuliu

Un jubileu

Cum trece vremea! Pare că totuși a fost ieri și totuși sunt 10 ani de-atunci. Se împlinesc 10 ani de când tânărul preot, d. Ioan Oalga, plin de idealism și har sfânt, a venit între credincioșii săi din Vadul Făgărașului, spre a-i păstori.

Activitatea S. Sale aș putea-o împărți în două mari grupe bine deosebite: a) activitate spirituală și b) activitate și realizări materiale.

a) *Activitate spirituală:* 1. La toate liturgiile S. Sa a ținut predici frumoase, bine studiate, convingătoare; 2. În dumineci, sărbători, precum și în ajunul acestora, a ținut vesperele cu o regularitate și hărnicie fără de egal; 3. Orele de catehizare dela școala

primară le-a făcut cu mult salet, conștiințozitate și severă punctualitate; 4. A făcut regulate mărturisiri lunare. În acest fel, a reușit, în scurt timp, să aducă regulat pe toți credincioșii la biserică.

b) *Activitate și realizări materiale:* 1. A cumpărat o foarte impanătoare casă parohială, cu toată dependențele, în valoare de 180.000 lei; 2. Clădirea școlii primare confessionale s'a mărit cu încă 4 săli de clasă, care au costat în total aproape 600.000 lei; 3. S'a ridicat un iconostas nou în biserică, de o netăgăduită valoare artistică, în sumă de 60.000 lei, pictat fiind de dl prof. Septimiu Marlean-Blaș; 4. Pentru ornate și reparații s'a achitat suma de peste 100.000 lei.

În total 940.000 lei, pentru nevoile bisericii și ale parohiei!

Îl urmărim ca, și de aici înainte, să mențină tot cu acelaș spor pentru strălucirea bisericii străbune și pentru propășirea nației noastre.

C. S.

Din Zălau

Ziua de 16 Octombrie crt., ziua nașterii M. S. Regelui al II-lea, a fost sărbătorită cu o căldură deosebită în această capitală de județ, împânzită de minoritari.

Clopotele bisericilor răsunau pe dealurile orașelului, împodobit în trei culori, chemând credincioșii la rugă, pentru R. Gele nostru. Dela Prefectură au plecat delegații la toate bisericile. Străjerii și străjerele au fermecat și publicul, în după masa acestei zile mărețe, prin declamații, coruri și dansuri străjerești.

Am remarcat în sala plină de străjeri și străjere, autoritățile, în frunte cu simpaticul și popularul nostru prefect dl Col. G. Opreștia.

Dar serbarea nu se terminase, ea a fost încununată cu sosirea caravanei cinematografice a Subsecretariatului de Stat al Propagandei, oferită în mod gratuit publicului.

Zălau, la 16 Octombrie 1939

Danisl I. Ieran

Foia „UNIRII POPORULUI“

Tot Sasul mai deștept

Jupânul Honț, care era gazdă mare, avea de vânzare trei stoguri de fân. Veni un cumpărător, veni ră mai mulți, dar fiindcă Sasul era scump al focului și cerea pe fân, cât nu era vrednic, fânul rămase nevândut mai multă vreme. Intr'o zi lată c'aduce naiba pe un hoțoman de Românaș cu un car cu patru bouleni și trage de-adreptul în curtea Sasului.

„Bună ziua, vecine!“

„Mulțum d-tale, vecine!“

„Nu cumva ți-e fânul de vânzare?“

„De vânzare, zeu, ala; numai ni crezi, vecine, ala fân de hel mai bun, cum nu mai găsești nici la Sasele noastre, și d'ala vîndem cam scump la el, vecine dragă!“

„Apoi bine, vecine, om face și noi ca toți oamenii. Eu oiu mai da, d-ta îl mai lăsa, până ne-om ajunge cu prețul ș'om face târg“.

Și usul una, altul alta, ba că-i scump, ba că nu-i scump, până când dela o vreme ploașii își apucă mâinile, și hai noroc să dea Dumnezeu!

Acum cu prețul s'ar fi ajuns el, dar când veni vorba de plată, hoțul de Român z'ose cătră Sas:

„Vecine, acumă din întâmplare n'am bani la mine, să-ți plătesc fânul; da cum oiu ajunge acasă, și-l trimit pe toți, tocmai cum ne-am

învoit. Și ca să fie lucrul mai cu nădejde, de astă-dată n'o să încarc, numai din două stoguri; pe al treilea îl las zălog, până și-oi trimite banii“.

„Bine, vecine, răspuse Sasul plin de bucurie, că și-a vândut fânul cu preț așa de bun; nu face nimic și dacă trimiți banii, după-ce ajungi acasă. Numai spune la mine cum chiamă la d-ta și din ce sat ești, ca să știu, la cine am vândut fân al meu“.

„Numele meu e ușor de ținut minte, Jupâne. Eu sunt Ion Găsește-l, fiulor lui Nișă Nimerește-l, din sat din Păcăieni, nu departe de târgul Goleniilor!“

„Știu noi bine, vecine, unde-i sat a d-voastră“, zise Sasul, care nici-când nu mai auzise astfel de nume, dar nu vola să se arate prost înaintea Românului.

Și așa Românul nostru încărca din stogurile Sasului cât putură să la din loc boulenii lui și după ce-si luă rămas bun dela Sas și-l făgădui înc'odată că-l trimite banii, cum o ajunge acasă, se cam mai duse.

Sasul aștepta acumă banii. Aștepta el două-trei zile, aștepta o săptămână, o lună și nici tu bani, nici tu Român, nici tu nimic.

„Ciudat lucrul!“ zise el dela o vreme; „da departe trebuie că mai este sat ala Pocoleni. Al trecut o lună și jumătate și încă n'ajunge Ion al meu cu fân al lui acasă, să trimeată la mine banii, cum al spus chind ai plecat!“

Dar vremea trecea înainte și bani dela Român te-a ferit Dumnezeu.

Se sfârși larma — că mi-am uitat să vă spun, că Sasul își vânduse fânul prin postol Crăstienului — veni și primăvara — o primăvară mândră ca o mireasă tinerică și frumoasă împodobită, veni în cele din urmă și vara, oamenii începură din nou a face fân, și Românul cu pricina nicăiri.

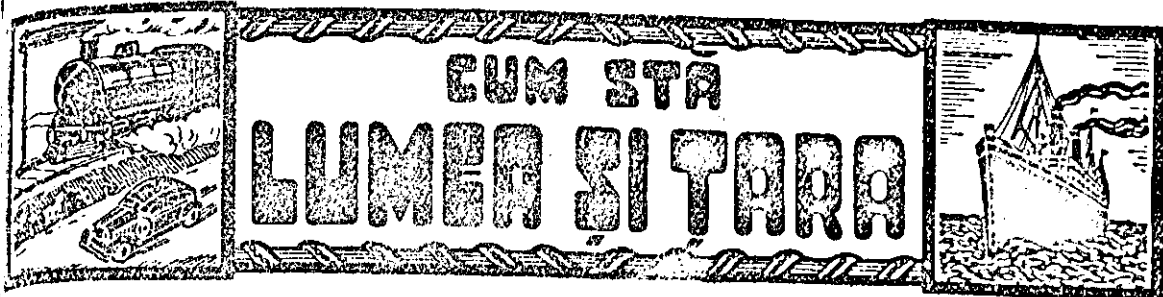
„No, mare prost și Român ala!“ zise Sasul în gândul lui. El cumpărat fânul chind era scump și acum boii lui să muncă fân de hele vechi, chind e atâta de hele nouă!“

Dar trecu nu numai vara, ci și toamna, ba în cele din urmă se împlini și anul, de când cu târgul Sasului, și Românul tot nu mai veni cu banii, să-și la fânul ce-l lăsase zălog la Jupânul Honț. Intr'o zi Honț vede niște oameni că se duc la târg cu vite de vânzare, și'ndată-i oprește'n drum și-l întrebă:

„He, oameni bunii... Nu cumva mergeți d-voastră la târg ala, cum dragu zice la el... la târg la Șoleni?“

„Ba chiar acolo, Jupâne!“ răspuseră Românii naibei, voind să văză, ce-o să le spună Sasul.

„No, dacă mergeți acolo, căstați pe Ion Găsește-la-el, fiulor al lui Nimerește-la-el, din sat dela Pocoleni, și spune la el, că dacă nu vine mai curând să plătească fân, care al luat acum un an, hel care al lăsat zălog, strică de tot, de nu mai muncă la el nici muma-sa lui Jupân dracu... Apoi dacă să hi așa, par-guba nu-l al mes, ci-l al lui, pentrucă eu nu vinovat, ci prostu vinovat!“

Mersul războiului

Războiul de acum nu se poartă numai cu armele, de-a lungul frontului, ci și cu vorbele. Din când în când, câte un ministru de războaie din țările în război ține câte o cuvântare răzbitoare, în care aduce învinuiri dușmanilor și li răspunde apoi altul din țara dușmană.

Se pune mai ales mare preț pe părerea țărilor neutre și pe propaganda în aceste țări. Fiecare din țările prinse în război vreau să arate că nu sunt vinovate de începerea acestui război.

Mai însemnate au fost în cursul acestei săptămâni declarațiile lui Molotov. Ministrul de externe al Rusiei într-o cuvântare a arătat pe larg, care este politica Rusiei.

În această vreme, primejdia de război între Rusia și Finlanda a crescut mult. Cele două țări nu s'au putut nicicum înțelege și iar putea întâmpla ca și acolo să înceapă a războiul tunurilor și obuzele.

În parlamentul englez, miniștrii Chamberlain și Halifax au ținut iarăși câte o cuvântare asupra mersului războiului. Au vorbit despre cuvântarea lui Molotov. Au arătat apoi ce nemărește Anglia în acest război.

Luptele din Apus

Pe frontul din apus s'au dat lupte mici, în săptămâna trecută. Ploile și vremea rea au împiedecat orice mișcare mai însemnată, a celor două armate dușmane.

Se crede însă că îndată ce se va îndrepta vremea, pe frontul din Apus vor începe lupte mari. Până atunci avioanele franceze și germane s'au mulțumit să facă câteva sboruri de recunoaștere. Mai multe avioane germane au fost doborâte de tunurile franceze.

Luptele de artilerie și infanterie au fost iarăși neînsemnate.

Pe apă submarinele germane au mai dat la fund câteva vase engleze.

În așteptarea luptelor celor mari, armatele franceze și germane stau îngrămădite de-a lungul granițelor, gata de atac. Din când în când se mai iau doar la harță. Se pare însă că și Nemților le vine cam greu să iasă din întărituri și să înceapă lupta.

Prietenie între Italia și Greci

Mai înainte Grecii și Italianii nu se prea vedeau bine. Într-o vreme se și spusese că Italia vrea să cucerească Grecia. După ce Italia a ocupat însă Albania și mai ales în toamna aceasta, cele două țări s'au împrietinit tot mai mult. Italia a căutat să asigure Grecia de prietenia ei și să-i arate că ea nu urmărește să cucerească ceva din pământul ei.

Politica Rusiei

În săptămâna trecută dl. Molotov, ministrul de externe al Rusiei a ținut o cuvântare, așteptată de toată lumea. În această cuvântare dl. Molotov a arătat care este politica Rusiei. A arătat că Rusia vrea să rămână și pe mai departe neutră și vrea să aibă mână liberă în toate lucrurile însemnate din Europa. Rusia va lucra apoi și pe mai departe pentru pacea Europei, nu vre însă ca să aibă mâinile legate cu făgăduințe și angajamente.

Finlanda în așteptarea unui război

De câteva săptămâni legăturile dintre Finlanda și Rusia s'au înăspriț mult.

Rușii au cerut Finlandezilor să le dea mai multe ținuturi, pe cari aceștia le socotesc foarte însemnate și prețioase pentru ei. Multă vreme delegatul finlandez a stat la Moscova, fără a ajunge însă la o înțelegere cu Rușii. Acum se pare că Rușii sunt hotărâți să-și ia cu puterea ținuturile cari le trebuie.

Finlandezii sunt cu toții pregătiți și așteaptă numai ca Rusia să înceapă.

Iarăși vorbe goale

În vremea din urmă au umblat fel de fel de zvonuri și vești. Se spunea anume că guvernul are de gând să pună noi dări pe spatele oamenilor, că vor scădea plățile și pensiile că va slăbi prețul banilor și câte și mai câte.

Toate aceste vorbe și vești s'au dovedit însă că sunt neadevărate. Ministerul de finanțe a făcut cunoscut că acestea toate sunt minciuni și acela cari vor mai răspândi astfel de zvonuri vor fi pedepsiți.

Mari comenzi de arme în America.

Americanii și-au schimbat legea care îi oprea să vândă arme țărilor cari poartă război, din Europa. Poate că schimbarea aceasta au făcut-o, chiar pentru a veni într'un fel să ajute în ajutorul Angliei și Franței.

Englezii și Francezii cari au bani mulți au și început să comande arme și avioane de război din America.

Gazetele engleze scriu că Anglia singură este în stare să plătească pentru aceste arme, suma de 700 milioane lire sterline (o liră are cam 600 lei). Pe lângă aceasta, în fiecare săptămână Franța și Anglia aduc din America 5 vase de vânătoare.

Măsuri militare în Italia

Deși spune că ea rămâne de pace, Italia a început totuși să ia însemnate măsuri militare. Ducele Mussolini a avut în săptămâna trecută mai multe consfătuiri cu șefii armatelor italiene, pentru întărirea militară a Italiei.

Rusia pe cale să se înțeleagă cu Finlanda

De câteva zile acestă două țări erau gata să se înțeleagă. Unele gazete franceze și spuneau că peste 80.000 de soldați ruși vreau să intre în Finlanda.

Acum se spune că aceste două țări sunt pe cale să se înțeleagă între ele și se îndreptă că războiul va fi astfel înlăturat.

Un bloc al Statelor balcanice

Se vorbește mult la noi și în alte țări de un bloc al statelor balcanice. Iată ce este cu acest lucru. Țările din partea de miazăzi-răsărit a Europei, cele din apropierea munților Balcani, adică România, Sârbia, Grecia, Turcia, Bulgaria și Ungaria vreau să facă între ele un bloc (un mănunchiu), ca așa unite să fie mai tari și să se poată apăra mai ușor de primejdii războiului. Se crede că acest bloc se va putea face, deoarece Rusia a garantat

neutralitatea țărilor din Marea Neagră, adică, a României, Bulgariei și Turciei, iar între Italia și Jugoslavia este o prietenie tot mai mare.

Un omor cu ajutorul unei vaci

Deunăzi, la Curtea Criminală s'a judecat un ciudat proces de omor. A fost însă mai mult o încercare de omor cu ajutorul unei vaci.

Întâmplarea s'a petrecut într'un sat din județul Vlasca, în Mărșea. Crăsmărița Lina Surugiu, din acest sat, se cam urăse de bărbățul ei și într'o bună zi și-a căutat altul mai tinerel, pe dulgherul Ștefan Repauza, de 25 de ani. Între crăsmăriță și dulgher s'a înfiripat o dragoste puternică, despre care vorbea tot satul, dar nu știa bărbatul. Căci așa o și legea, că ce știe satul să nu știe bărbatul. Cărciumarul nu știa nimic de cărările pe cari umbla nevasta lui, mult mai tânără decât el. Iși purta înăștit și fericit perechea de coarne cu cari îl împodobise scumpa lui nevastă Lina.

Crăsmăreasa era o femeie cinstită și de treabă, ziua. Vindea vin și beuturi în cărciumă, era harnică și se arăta tare grijulie și iubitoare față de bătrânelul ei soț. Din când în când se mai întâlnea și cu ibovnicul. Și așa s'ar fi petrecut multă vreme lucrurile, dacă cei doi îndrăgostiți nu și-ar fi pus în gând să se scape de cărciumar. Și iată cum. Când a fost al crăsmăriței Lina. Cărciumarul avea să fie omorât într'o noapte, fără să se știe de cine. Treaba aceasta avea s'o facă ibovnicul. Aveau să urmeze apoi cercetările jandarmilor, înmormântarea și apoi cununia ucigașilor.

Planul acesta aveau să-l ducă la îndeplinire cu ajutorul unei vaci. Adică, într'o noapte, ibovnicul să dea drumul vacii din grajd și când cărciumarul va ieși să vadă ce-i, el să-l împuște.

S'a întâmplat însă că socoteala de acasă nu s'a potrivit cu cea din târg. Adică s'a potrivit, numai că s'au cam încurcat puțin lucrurile. Cărciumarul, trezit de tubitoarea lui nevastă, a ieșit să-și ducă vaca înapoi în grajd. Ibovnicul din umbra casei a tras și el cu arme, dar cărciumarul n'a murit din rana căpătată.

A fost tâmbălău mare la casa cărciumarului, în noaptea aceea. Au venit și vecinii. Lina plângea cu lacrimi amare că i-se prăpădește odorul de bărbat. Pe ucigaș nu-l bănuia nimenea. Îi știa numai Lina. Ea se ruga însă ca Dumnezeu să-l scape și bărbatul să se curețe cât mai repede. Dulgherul, adică ibovnicul, se văieta și el de pățania scumpului său vecin și prieten, iar vaca tăcea, ca un dobitoc necuvântător ce era.

După câteva săptămâni, cărciumarul s'a vindecat de rana căpătată și poate că ar fi și uitat de întâmplarea din noaptea aceea. S'a întâmplat însă că o servitoare a găsit în grădina un cuțit de al dulgherului, adică de al ibovnicului. Jandarmii au făcut atunci noul cercetări și dulgherul Ștefan Repauza a fost arestat. Lina, îndrăgostită foc, nu s'a mai putut stăpâni și a început să-i ducă mâncare la închisoare.

Au mai venit apoi alte bănueli și Lina a fost arestată și ea. Puși față în față, cei doi îndrăgostiți și-au mărturisit întreg planul lor.

Trimiși în judecata Curții Criminale au fost osădiți la câte trei ani închisoare, iar soțul vindecat de rana dela cap, s'a vindecat și de încrederea pe care o avea în scumpa și credincioasa lui nevastă Lina.

„CALENDARUL DELA BLAJ” pe anul 1940, va fi gata nu peste mult. Cititorii cari vreau să aibă acest frumos calendar să se grăbească să-l cumpere din vreme, ca să nu li-se întâmple ca în alți ani, când au voit să cumpere calendare și n'au avut de unde. Prețul este de 12 lei exemplarul, la redacție. Acei cari vreau să li-se trimită acasă vor mai trimite 3 lei pentru poștă. Cititorilor cari vor fi în regulă cu plata abonamentului pe 1939 le vom trimite acest calendar gratuit, acasă, plătind tot noi posta.

Zahărul nu se scumpește. Guvernul a luat măsuri ca să nu se scumpească zahărul. Prețul lui va fi același ca și în anul trecut, adică 32 și 34 lei kg.

Se scumpește porumbul. În vremea din urmă prețul bucatelor a început să crească tot mai mult. S'a urcat prețul grâului, fasolei, mazării și acum se spune că s'a ridicat și prețul porumbului.

Orele de lucru la oficiile publice. Potrivit legii, la oficii s'au fixat următoarele ore de lucru: luni și a doua zi de sărbătorile legate, numai după masa dela ora 3 la ora 8. Marți și vineri, dela ora 8 dimineața la ora 1 și jumătate, iar după masa dela ora 4 și jumătate, Miercuri, joi și sâmbăta numai dimineața dela ora 8 la ora 1 și jumătate.

O găină minunată. Nu-i vorba de o găină minunată de frumoasă, sau de una în stare să facă ouă știle ce năzdrăvăni, ci de una care a ouat într'un an de zile 356 de ouă. Găina această minunată se găsește la o creație de pasări din Japonia. Se spune că Japonia are alții mai are și alte găini, cari au ouat câte 364 de ouă la an.

Bacalaureați în cismărie. În vestitul oraș Zlín din Cehoslovacia este o școală tare ciudată. În această școală, pe lângă învățătura cărții, școlarii mai învăță și meseria cismăriei. Școlarii acestei școli câștigă dela început atâta cât să poată trăi, numai cu munca mâinilor lor. După ani de școală și muncă în atelierile de cismărie, ei dau examen și primesc diploma de bacalaureat. Fi-rește că ei nu se gândesc ca să ceară, cu această diplomă, să fie numiți funcționari la stat și să primească leață. Ei rămân și pe mai departe meșteșugari cinstiți, cu mintea luminată de învățătura cărții.

Isprava unui „strigoi”. Într'o vreme în comuna Comloșul Bănățean era zărvă mare. Un necunoscut intra noaptea în casele celor mai bogați și fara de pe acolo ce găsea. Oricât s'au străduit jandarmii, hoțul n'a putut fi prins. Oamenii au început să vorbească atunci că un „strigoi” lasă noaptea din morminte, le jefulește avuții, apoi se ascunde iarăși în adâncul pământului. Luându-se după evonurile din sat, jandarmii au început să facă de pază la cimitir, că doar-doar vor putea pune mâna pe strigoi. Într'o noapte au și pus mâna pe el. Nu era un strigoi ieșit din lumea celor

morți, ci țiganul Trandafir Grigore din sat. Străns cu așa, a mărturisit că el este hoțul și că lucrurile furate venia de la ascundea în cimitir. Când l-au prins, venise ca să desgroape suma de 30000 lei pe care o avea ascunsă într'o groapă în cimitir. Pentru faptele lui judecătorii l-au cinstit cu un an închisoare și acum „strigoiul” Trandafir se odihnește în temniță, gândindu-se că mult mai bine îi era, dacă rămânea om de treabă și nu râvnea la avuții altuia.

Penitruce se omoară un om. O faptă de sălbătăcie rară a fost săvârșită mai în zilele trecute pe una din străzile Bucureștilor. Tâmplarul Ioan Dumitrescu a ucis pe tânărul Gică Petrescu din pricina că acesta nu s'a dat la o parte din calea lui, când a voit să treacă. Pentru acest motiv el a înțeles să-și omoare seamănul și să curme o viață tânără. Iată unde dăce mândria deșartă și ura nestăvilă!

Dela carcerarea bisericii nu e scutit nimenea. Preasfințitul Ioan al Lugojului îndeamnă, într'o epistolă pastorală, pe credincioșii săi, să ajutare familiile celor concentrați, ca nici o brazdă de loc să nu rămână nearată. Penitruca să se poată face aceasta, scatește dela repausul din dumineci și sărbătorii pe credincioșii acela cari des de dimineață vor fi ascultat sfânta liturghie în aceste zile, întrucât zilele de peste săptămână n'ar fi de ajuns pentru a face toate aceste lucrări. În aceste zile de dumineci și sărbătorii se va face numai sf. liturghie, fără utrenie, dar însoțită de o scurtă predică. Dela ascultarea sfintei liturghii nu scatește însă pe nimenea, căci tocmai acum este timpul cel mai bine primit pentru ascultarea sfintei liturghii.

Câte bucate avem pentru export. E o mare fericire pentru noi că nu am intrat în război și astfel putem vinde altora bucatele ce ne iutrec. După socoata făcută de principătorii, anul acesta avem de exportat 100 mil de vagoane grâu și 200 mil de vagoane de cucuruz.

Întâia prăvălie românească dela Sighet. Cititorii noștri știu că în Maramureș Evreii se află ca la ei acasă. În orașul Sighet, care are 26 mil locuitori, până acum n'a fost nici o singură prăvălie românească. Cea dintâi s'a deschis, cu mare paradă, în ziua de 2 Noembrie. Numai de ar fi de trai și de nu o ar omori Evreii!!!

Cum și-și îngropat episcopul catolic dela Alba Iulia mama. Înainte cu câteva zile a murit mama Preasfințitului Aron Marton, episcopul romano-catolic dela Alba Iulia. Preasfinția Sa n'a dat voie să-i facă înmormântare pompoasă, ci ca oricărui alte țărânce, cel mult că au luat parte sute de preoți și mil de credincioși din toate părțile Ardealului. N'a dat voie să se facă nici comandare, ci ceea ce s'ar fi petrecut astfel la masă, a împărțit săracilor. Din partea sa a dat 10.000 Lei pentru susținerea școlii confesionale din comună și a făcut o fundațiune, din care să se slujască în fiecare an câte 2 liturghii pentru sufletul ei, la ziua numelui și în ziua morții. Pilda Preasfinției Sale a avut mare înfrățire asupra tuturor catolicilor din țară.

O împărțeață de pomî-nă, s'a făcut mai în zilele trecute la un restaurant din New-York. Stăpânii acestui restaurant au aib și un negru, din prieteni bunici erau la început s'au certat dintr'odată amarul de tot. S'au supărat

asa de tare unul pe altul încât n'au mai voit să stea tovarăși la conducerea restaurantului. Au hotărât să se despărțesc. Să-și ia fiecare partea lui din lucrurile cari se aflau în restaurant. Împărțeața avea să se facă pe din două, adică jumătate, jumătate. Iată cum a înțeles negrul, ca s'o facă. N'a luat jumătate din farfurii și pahare, ci jumătate din fiecare farfurie, pahar, sticlă, băutură. Scannele și mesele pentru ca să le împărțea s'a apucat de le-a tăiat cu ferestrăul. Tot așa a tăiat farfuriile, fețele de mese și tot ce se afla în restaurant. Când s'a aflat de această împărțeață întreg orașul a râs de ea.

Guvernul ia măsuri împotriva scumpetăii. Zilele trecute guvernul nostru a făcut un sfat, în care a hotărât că va lua cele mai aspre măsuri împotriva celor ce scumpește totul fără de a avea îndreptățire la aceasta. Ne-am bucura dacă aceste măsuri ar fi cât se poate de aspre împotriva celor ce scumpește tot ceea ce e scump să cumpere țărâna noastră. Dacă țărâna a scumpit ouăle, puii brânza, bucatele și poamele, lui l-s'a scumpit cu mult înainte tot ce trebuie să cumpere dela prăvăliile de fier, băcăni, piețării și așa mai departe.

O armă drăcească de luptă. Dela puștile și mitralierele cari trag sute și mil de gloanțe pe minut acum am ajuns să auzim și de tunuri cari trag sute de gloanțe pe minut. Mintea neostolată a omului a căutat să facă și tunuri de acestea, pare că nu le-ar face tot spre nimicirea lui. O fabrică de arme suedeză a făcut un tun care trage 140 de lovituri pe minut. — Să fie de bine acela care l-a descoperit, dar mai bine era dacă nu-l descoperia.

Menecircirea unui plugar. Săteanul Triponescu Mariz, din comuna Checheș, județul Timiș ara la câmp cu un plug cu doi cai. Dintr'odată caii s'au speriat de un snec de paie luat de un vârtej de vânt și au început să fugă cu plug cu tot. Săteanul ajungându-l a căutat să-l oprească. A fost însă trănșit la pământ și plugul a trecut peste el, retrzându-l amândouă picioarele. În stare foarte grea, nefericitul om a fost găsit de alți săteni cari l-au dus la spital.

Sășii noștri nu se mută în Germania. Di Hitler a dat poruncă Germanilor din celelalte țări ale Europei, să se mute în Germania, dar mai ales în Polonia, ca astfel anumite părți ale Poloniei să rămână pentru veci ale Germaniei. Se credea la început că această chemare le sună și Germanilor din România. Ziarul dela Sibiu al Sașilor ardeleni, într'unul din numerii trecuți, arată că Sașii noștri n'au de gând să se mute în Germania, după ce ei se simțesc bine la noi.

Un copil mâncat de câni. Săteanul Todor Grigore din comuna Mătești s'a plâns într'o zi postului de jandarmi că băiatul său Constantin a piecat de mai multe zile deacasă și nu s'o mai întors. Făcându-se cercetări, trupul nefericitului copil a fost găsit pe un deal de lângă sat, mâncat de câni.

Grăbiți-vă cu trimiterea abonamentului pe 1939, pentru a putea primi gratuit, CALENDARUL DELA BLAJ PE 1940.

FRICȚIUNEA
TEODORIA
la GRIPĂ • RĂCELI • NEURALGII